

KOHTUMENETLUSED

EUROOPA MAJANDUSPIIRKOND

EFTA KOHUS

OTSUS,

19. detsember 2008,

liidetud kohtuasjades E-11/07 ja -1/08 Olga Rindal (kohtuasi E-11/07); Therese Slinning, keda esindab eestkostja Olav Slinning (kohtuasi E-1/08), ja Norra riik, mida esindab komitee, kes tegeleb välisriigis osutatavate raviteenustega seotud eranditega ja kaebustega selliste raviteenuste kohta;

(Sotsiaalkindlustus – teenuste osutamise vabadus – riiklikud tervisekindlustussüsteemid – teises EMP riigis kantud haiglaravi kulud – eksperimentaalne ja testravi)

(2009/C 124/07)

Ühendatud kohtuasjades E-11/07 ja E-1/08: Olga Rindal (kohtuasi E-11/07) ja Therese Slinning (kohtuasi E-1/08) v. Norra riik, mida esindab komitee, kes tegeleb välisriigis osutatavate raviteenustega seotud eranditega ja kaebustega selliste raviteenuste kohta – esitasid *Borgarting lagmannsrett* (Borgartingi apellatsioonikohus) ja *Oslo tingrett* (Oslo ringkonnakohus) kohtule TAOTLUSE seoses Euroopa Majanduspiirkonnas teenuste vaba liikumist käsitlevate eeskirjade tõlgendamise, eelkõige seoses EMP lepingu artiklite 36 ja 37 ning nõukogu 14. juuni 1971. aasta määruse (EMÜ) nr 1408/71 (sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamise kohta ühenduse piires liikuvate töötajate ja nende pereliikmete suhtes, mida on EMP lepinguga kohandatud selle protokolliga nr 1), artikli 22 tõlgendamise. Kohus koosseisus president ja ettekandja-kohtunik Carl Baudenbacher, kohtunikud Henrik Bull ja Thorgeir Örylgsson tegi 19. detsembril 2008 otsuse, mille resolutiivosa on järgmine:

1. Välisriigis kasutatud sellise raviteenuse kulude hüvitamisest keeldumine, mida rahvusvahelise meditsiini kohaselt käsitletakse eksperimentaalse või testravina ja mida asukohariigis ei hüvitata, võib olla Euroopa Majanduspiirkonna lepingu artiklitega 36 ja 37 kooskõlas. See võib nii olla esiteks juhul, kui raviteenuse kulude hüvitamise süsteemi kaudu hüvitatakse ravikulud võrdsel määral nii neile, kes on ravi saanud välismaal, kui ka neile, kes on ravil asukohariigi sotsiaalkindlustusega hõlmatud haiglates. Teiseks on see nii juhul, kui välisriigis saadud raviteenust ei hüvitata samaväärselt seetõttu, et rakendatakse vajalikke ja mõistlikke meetmeid, et saavutada eesmärgi, mis võiksid seaduslikult põhjendada haiglateenuste vaba liikumise piiramist.
2. Ei ole oluline, kas ravimeetod ise on rahvusvaheliselt tunnustatud ja dokumenteeritud muude meditsiiniliste näidustuste puhuks kui need, mis on kõnealusel patsiendil.

Esimese küsimuse vastuse seisukohast ei ole oluline, et kõnealust ravimeetodit loetakse rakendatuks asukohariigis, kui asukohariik pakub seda ainult uurimisprojektide vormis või erandjuhtudel juhtumipõhiselt. Samuti ei ole oluline, et asukohariik kaalub meetodi rakendamist tulevikus.

3. See võib olla kooskõlas Euroopa Majanduspiirkonna lepingu artiklitega 36 ja 37 juhul, kui välisriigis saadud haiglaravi kulude hüvitamisest keeldutakse põhjendusel, et patsient võiks asukohariigis mõistliku ajavahemiku jooksul saada asjakohast raviteenust, mida on hinnatud tunnustatud rahvusvaheliste meetodite alusel.

Kolmanda küsimuse vastuse seisukohalt ei ole oluline, et patsiendile, kes on otsustanud eelistada välisriigis osutatavat raviteenust asjakohasele raviteenusele asukohariigis, ei hüvitata välisriigis osutatud raviteenuse kulu ulatuses, mis on võrdne sama ravi maksumusega asukohariigis.

4. Esimese küsimuse vastuse ja kolmanda küsimuse esimese lõigu vastuse seisukohalt ei ole oluline, et
- asukohariigis ei pakuta raviteenust, mida on saadud välisriigis;
  - patsiendile ei pakutud asukohariigis kõnealust ravi, sest patsiendi puhul ei kaalutudki selle ravi vajalikkust, isegi kui seda ravi seal pakuti;
  - asukohariigis toimus patsiendi arstlik läbivaatus, kuid talle ei pakutud edasist kirurgilist ravi, sest leiti, et see ravi ei anna patsiendile meditsiiniliselt põhjendatud abi;
  - välisriigis osutatud raviteenus tõepoolest parandas konkreetse patsiendi tervislikku seisundit.

Kuid kolmanda küsimuse esimese lõigu suhtes võib tähtsust omada asjaolu, et kõnealusele patsiendile ei pakutud meditsiiniliselt põhjendatud ajavahemikus asjakohast ravi asukohariigis. See on nii, kui asukohariik keeldub hüvitamast välisriigis saadud ravi kulusid juhul, kui ta pole meditsiiniliselt põhjendatud ajavahemikus suutnud täita oma sotsiaalkindlustusseadusest tulenevat kohustust pakkuda patsiendile ravi ühes oma haiglatest.
